

Erman OKAY

Yönetmen, oyuncu ve SinemaTürk derneğinin kurucu üyesi

“Otuz yıl ne çabuk geçmiş...”

Münih’te, Almanya’da, Türk kültürüyle ilgili bir eksiklik olduğunun bilincindeydik. Türk kültürü sadece göbek dansı ve döner olarak algılanıyordu. Ne yapabiliriz diye düşündük. SinemaTürk olgusuna nasıl vardınız dersenez; Thomas’ın düşüncesiydi. Birlikte toparladık ve bir forma soktuk. Yunanların izinden giderek, film günleri düzenleyelim dedik. Derneğimiz için, yine Thomas’ın önerisiyle “SinemaTürk” adını benimsedik.

Münih’te daha önceleri, birkaç özel girişimci aile, filmler getirip, sinemalarda göstermişler. Ancak, devir videoya dönünce, herkes evde film izlemeye başlamış. Biz bu işe başladığımızda, artık hiçbir yerde Türk filmleri gösterilmiyordu.

“*Bütün filmleri bir gümüş çıkartıcısına verdim.*”

Bu ailelerden biriyle bağlantıya geçtik ve ellerindeki filmleri görmek istedik. Görüştüğümüz hanımefendi: “*Keşke iki-üç gün önce gelseydiniz. Depoda 300’ün üzerinde film vardı. Depo rutubetli, onlar da çok yer kaplıyordu. Ben de hepsini bir gümüş çıkartıcısına verdim.*” dedi. O kadar şaşırıdım ve kötü oldum ki... “*Hepsini mi? Hiç mi bir şey kalmadı?*” diye sordum. Kalmamış. Ne kadar üzülüğümü size anlatamam.

İlk gösterilecek filmin bir anlamı olmalıydı. Ben, 1964’te Berlin’de Altın Ayı alan Susuz Yaz’ı önerdim. Filmin Türkiye’de bir kopyasının olmadığını, Frankfurt’taki bir laboratuvarda olduğunu öğrendik. O laboratuvarla filmin sahipleri arasında bir problem olduğu için, film orada rehin. Alamadık. O film, hâlâ orada rehindir.

“Kutudan pırıl pırıl bir Kuyu filmi çıktı!”

İkinci bir çözüm olarak, yine Metin Erksan’ın “Kuyu” filmini gösterelim dedim. İstanbul’da, elinde filmin 16 mm’lik kopyası olan bir teknisyene ulaştık. Çok para istedi. İlk film diye kabul ettik. O günlerde, başlangıçta gittiğim hanım aradı. Birkaç film kalmış elinde, onları göstermek istediğini söyledi. Evine gittiğimizde, kapağını açtığı kutudan pırıl pırıl bir Kuyu filmi çıktı! Üzerinde bir çizik bile yoktu. Gözlerimize inanamadık. İstanbul’daki teknisyene durumu bildirdik, ona küçük bir ücret ödeyerek, iptal ettik. Bu arada, filmi gördüğümüzde bizim verdiğimiz muazzam tepkiden sonra o hanım anladı ki elindeki şey çok kıymetli. Para istedi. “*Birden fazla gösteremezsiniz*” dedi. Sonunda küçük bir para karşılığı, üç kez gösterime razı oldu. Üçüncü gösterimden sonra hemen filmi geri aldı.

Bu bir bayrak yarışıydı. En son 25. yıl kutlamalarına gelmiştik. Otuz yıl boyunca bu çocuğu büyüten herkese teşekkür ederim.

24 Kasım 2018